

SUMARNI INVENTAR FONDA GRADSKO UGOSTITELJSKO PODUZEĆE POREČ 1948. – 1955.

Jasna MRKONJIĆ
Državni arhiv u Pazinu
Pazin, Vladimira Nazora 3

UDK 334.72:640.4(497.571Poreč)
(083.82)''1948/1955''
Stručni rad

U Državnom arhivu u Pazinu kao fond HR-DAPA-303 pohranjeno je arhivsko gradivo Gradskog ugostiteljskog poduzeća Poreč koje je nastalo u njegovu radu od 1948. do 1955. Fond je sređen 2016. godine, kada je izrađen i sumarni inventar. Za opis Fonda korišten je višerazinski sustav arhivističkog opisivanja te su pružene informacije o stvaratelju, gradivu, a i općenito o društvenim okolnostima iz navedenog razdoblja koje su utjecale na početke poratnog razvoja turizma na području Poreštine.

- Ključne riječi:** Gradsko ugostiteljsko poduzeće Poreč, turizam, sumarni inventar, arhivski fond, 1948. – 1955.
- Keywords:** Town's Catering Company Poreč, tourism, summary inventory, archival holding, 1948-1955.
- Parole chiave:** Impresa cittadina alberghiera Poreč (Parenzo), turismo, inventario sommario, fondo archivistico 1948-1955.

I. ARHIVISTIČKI OPIS FONDA

HR-DAPA-303 GRADSKO UGOSTITELJSKO PODUZEĆE POREČ

IDENTIFIKACIJA

Identifikacijska oznaka / signatura

HR-DAPA-303

Naslov

Gradsko ugostiteljsko poduzeće Poreč

Usporedni naslov

Impresa Alberghiera Cittadina Poreč-Parenzo

Vrijeme nastanka gradiva

1948-1955

Razina opisa

Fond

Količina i nosač jedinice opisa

3 kutije, 0,30 d/m.

KONTEKST

UPRAVNA POVIJEST STVARATELJA I POVIJEST FONDA

Vrijeme djelovanja

1947-1955

Sjedište

Poreč

Pravni status

Poduzeće lokalnog značaja pod administrativno-operativnom nadležnošću lokalnog upravnog tijela u državnom vlasništvu.

Opći kontekst

Razdoblje nakon svršetka Drugoga svjetskog rata u tadašnjoj Jugoslaviji bilo je obilježeno teškom gospodarskom situacijom u zemlji koja se ni prije rata nije mogla pohvaliti razvijenim gospodarstvom. Drugi svjetski rat na tlu bivše Jugoslavije, uz sve strahote, ostavio je teške posljedice devastiranja gospodarskih i ljudskih potencijala. Uspostavom FNRJ 29. 11. 1945. zaživjela je državna tvorevina sastavljena od šest republika: Srbije, Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Makedonije. Odabirom socijalizma kao puta koji će zemlju odvesti do krajnjeg željenog cilja *života u komunističkom blagostanju*, Komunistička partija postala je univerzalni kontrolor svekolikih društvenih tijekova, čega ni gospodarstvo u konačnici nije moglo biti pošteđeno. Vanjska politika, unutarnja politička situacija, gospodarska politika i sve ostale teme bile su rukovođene od strane Komunističke partije. Prve je poslijeratne godine karakterizirala situacija iznimne političke napetosti u odnosima s demokratskim državama Europe i Amerike, a od 1948. i s tadašnjim SSSR-om te posljedično i s ostalim istočnim komunističkim zemljama. Tadašnje partijsko rukovodstvo s Titom na čelu odbilo je podvrgnuti se utjecaju i izravnoj kontroli Informbiroa, a što je dodatno utjecalo na kompleksno stanje u zemlji. Tadašnje političke

okolnosti u kojima se zemlja našla ne samo da su neodvojive od gospodarske slike zemlje iz tog razdoblja nego su izravno utjecale na njihovo kreiranje.

U danim okolnostima obnova zemlje nije podrazumijevala samo uklanjanje neposrednih ratnih posljedica, nego i izgradnju potpuno novog društvenog uređenja, odnosno socijalističkog sustava uređenja društva u svim njegovim elementima. Tu se radi o nizu krupnih reformskih poteza povlačenjem kojih je trajno i nepovratno izmijenjena društvena, socijalna i ekonomska slika tadašnje države. U kratkom razdoblju od 1945. do 1948. godine izvršena je agrarna reforma, uz koju su još provedene konfiskacija i nacionalizacija, čime je omogućeno državi da postane jedini vlasnik svih prisvojenih/otuđenih dobara i imovine. Istovremeno uvođenjem tzv. *planske privrede* slobodno tržište kapitala prestaje postojati te država određuje ritam i smjer gospodarskih tijekova, ma koji bili. Uvedena je racionalizirana potrošnja na bonove, koja je ograničena na mjesečnoj bazi, a odnosila se na proizvodnju i distribuciju svih potrebnih roba i proizvoda. Povrh svega uvodi se i visok porez na seoska domaćinstva, a što je zbog nemogućnosti njegova plaćanja, prisiljavalo ljude da svojim posjedima stupaju u seljačke radne zadruge. Tako privatno vlasništvo postaje zajedničko, odnosno zadružno, dakako, prema sovjetskom modelu kolhoza odnosno prisilne *kolektivizacije* sela. Naravno, to je i vrijeme masovnih dobrovoljnih radnih akcija, prvenstveno usmjerenih na brzu obnovu uništene prometne i željezničke infrastrukture. Proces se obnove zemlje odvijao bez primanja inozemne pomoći, uz izuzetak primanja jedino one humanitarne. Radilo se o američkoj pomoći preko UN-a u hrani, odjeći i obući, koja se ionako distribuirala po čitavoj gladnoj i razrušenoj Europi. U takvim okolnostima dolazi do pokretanja samostalne obnove, industrijalizacije i elektrifikacije zemlje, također po uzoru na sovjetski model.

Nakon lošeg ishoda prvog petogodišnjeg plana razvoja privrede (prve petoljetke 1947. – 1951.), zbog niza problema prouzročenih objektivnim i subjektivnim razlozima (ekonomskim blokadama bivših saveznika, angažiranjem nestručnih ili nedovoljno stručnih kadrova, lošim planiranjem, nedostatnim sredstvima itd.), komunistička vlast kreće u iznalaženje novog načina i smjera izgradnje i vođenja države koji više nije na tragu staljinističkog obrasca, nametnutog zemljama komunističkog bloka, već se radi o novom socijalističkom putu, boljem i lakšem od krutog koncepta Informbiroa. Tragom navedenog došlo se do spoznaje da su promjene nužne te su uvedeni i pokrenuti procesi decentralizacije na društveno-političkom i ekonomskom planu. Kao rezultat svih tadašnjih okolnosti Narodna skupština FNRJ 1950. godine donosi *Osnovni zakon o upravljanju državnim privrednim poduzećima i višim privrednim udruženjima od strane radnih kolektiva*¹ odnosno, kako je često nazivan, *Zakon o radničkom samoupravljanju*.

Uvođenjem Radničkih savjeta pružen je određen privid slobode, odnosno mogućnost samostalnog odlučivanja, ali unutar postavljenih i dopuštenih okvira, pod partijskom kontrolom. Poslovanje gospodarskih subjekata bilo je određeno saveznom i republičkom ekonomskom politikom, a određena doza samostalnosti mogla se javiti u rješavanju konkretnih, stručnih pitanja i problema, gdje se ipak trebalo osloniti na mišljenje struke prije

¹ Sl. list FNRJ, br. 43/1950, br. 47/1950.

negoli na političku podobnost. Radničko samoupravljanje gotovo je zagovarano kao osnovno sredstvo decentralizacije i oslobađanja od birokracije i uplitanja države u sve društvene pore, pa tako i u gospodarske tijekove. Radnički savjeti (RS) imali su ovlasti u svojim kolektivima, koji su ih formalno birali i opozivali, a donosili su samoupravne akte, radne pravilnike, proizvodne i financijske planove, odlučivali su o raspolaganju manjeg dijela akumulacije poduzeća...

Iako je radničko samoupravljanje podrazumijevalo samostalno odlučivanje o raspolaganju akumulacijom poduzeća, u praksi to nije bilo tako jer se o svemu odlučivalo uz suglasnost države i partijske organizacije, dok su radnički savjeti odlučivali o minimalnoj akumulaciji.

Što se gospodarstva tiče, neposredna poratna situacija obilježena je razvojem i forsiranjem teške industrije (doba prve petoljetke 1947. – 1951.), a što je bilo na tragu zacrtanih ciljeva obnove, industrijalizacije i elektrifikacije, dok su se ostale industrijske grane zanemarivale gotovo u potpunosti. Proizvodnje za osobne i društvene potrebe gotovo da nije niti bilo, što je rezultiralo velikim siromaštvom i nedostatkom svega (hrane, odjeće, obuće, kućanskih potrepština, roba široke potrošnje...). U tom se vremenu koncept teške industrije postupno napušta te se gospodarstvo usmjerava na srednju i laku industriju.

Društveni razvoj i navedene promjene odrazili su se na dotadašnju strukturu stanovništva koje se zapošljava u gradovima – industrijskim središtima, napuštajući sela. U vremenu postupne, ali sveobuhvatne gospodarske ekspanzije, i turizam polako dobiva svoje mjesto. Kao gospodarska grana turizam se prepoznaje kao potencijal koji može dati svoj doprinos općem razvitku zemlje i poboljšanju životnog standarda ljudi, ali i kao snažno promidžbeno sredstvo prikazivanja stanja uspjeha i boljitka u zemlji. Turizam se kao nov gospodarski potencijal prepoznaje ubrzo nakon rata u dolascima prvih turista. Potreba zbrinjavanja gostiju, pružanja onog osnovnog, prenoćišta i prehrane u početku, nameće potrebu izgradnje, ili barem preuređenja postojećih turističkih objekata (naravno, u slučaju da su postojali i u kolikoj-tolikoj mjeri preživjeli rat) te njihovo uređenje i opremanje. Problem zapošljavanja radne snage koja će to sve osiguravati trajno mijenja sliku dotadašnjih primorskih gradova i njihovih zaleđa i, naravno, opću gospodarsku sliku.

Kao nov društveni i socijalni fenomen i ekonomska pojava nakon rata, uz rijetke izuzetke postojanja onog predratnog, turizam se javlja i postupno doživljava kao gospodarska aktivnost za koju se vjerovalo da će ispuniti brojna očekivanja. Njegova idejna postavka daje mu karakter masovnog te ga se u početku doživljava relativno lako dostupnom nagradom, koja je trebala biti pristupačna radničkoj klasi / radnom narodu i u najširem smislu te riječi. I ljudima niže platežne moći postaje dostupan osnovni oblik turističke ponude. Turizam se prepoznaje kao roba zanimljiva i privlačna masama, koja mora na neki način biti dostupna svima, bilo omogućenim smještajem u pravim hotelima i odmaralištima u vlasništvu države, bilo u radničkim odmaralištima pojedinih poduzeća, čiji su kapaciteti namijenjeni vlastitim radnicima.

U tom smislu, naravno, ni Istra nije izuzetak. Teške poslijeratne materijalne prilike pružaju stanovništvu mogućnost zaposlenja u turizmu, kojem je potreban ljudski potenci-

jal da bi ga pokrenuo, pa čak i u slučajevima apsolutnog izostanka ne samo odgovarajuće stručne nego i izostanka bilo kakve druge izobrazbe. I takvim je osobama omogućeno ostvarivanje egzistencije izvan uobičajenih okvira poljoprivrede i stočarstva.

Funkcije i djelatnost

Gradsko ugostiteljsko poduzeće Poreč osnovano je rješenjem Izvršnog odbora KNO-a Poreč, br. 1151, nakon ukidanja dotadašnjeg postojećeg Kotarskog ugostiteljskog poduzeća, koje je djelovalo od 1947. godine kao državno poduzeće kotarskog značaja. Njegovim spuštanjem na nižu razinu administrativno-operativnog poslovanja ono gubi karakter kotarskog državnog poduzeća te prelazi u nadležnost Gradskog narodnog odbora Poreč cjelokupnom svojom dotadašnjom imovinom, odnosno hotelskim i ugostiteljskim objektima.

Djelatnost se poduzeća temeljila na pružanju usluge smještaja posjetiteljima u svojim matičnim i izdvojenim objektima, a što je uključivalo pripremu i posluživanje obroka i pića te organiziranje zabave i rekreacije. To je u prvom redu bilo usmjereno na goste, posjetitelje koji su dolazili u Poreč, bilo kao individualni gosti ili preko organiziranih posjeta u vidu školskih ekskurzija, organiziranih putovanja i sl. radi odmora, poslovnih potreba itd.

Unutarnji ustroj

U svom je sastavu poduzeće imalo ugostiteljske objekte različitih namjena, kako one za pružanje ugostiteljske usluge u punom opsegu, od noćenja, prehrane, organiziranja zabave za goste, poput hotela, tako i one druge koja je pružala usluge pripreme i posluživanja hrane i/ili pića te ekonomije s namjenom barem djelomičnog osiguravanja i zadovoljenja potreba za prehrambenim artiklima.

U svom sastavu GUP-Poreč imao je sljedeće hotele, gostionice-restorane, kupalište, dječji restoran, slastičarnicu i svoje dobro – ekonomiju:

hotele – Rivijera, Jadran, Parentino, Istra i Materada, odnosno Jadran, Parentino, Central, Materada, Otok (Sv. Nikola);

gostionice – Crvena Zvijezda, Bastijan i Partizan;

kupalište – Rivijera;

restorane – Dječji restoran, Jadran;

dobro hotela – Ekonomija.

Poslovi su se obavljali preko sljedećih službi: rukovodstva (direktor, pomoćnik direktora, šef računovodstva), upravno-administrativnog osoblja, rukovodno-tehničkog osoblja, tehničkog osoblja i ugostiteljskih radnika.

Za poslove rukovodstva, kao stručne uredske poslove, bili su zaduženi direktor, pomoćnik direktora i šef računovodstva.

Upravno je osoblje uključivalo knjigovođu, planera, evidentičara, blagajnika i daktilografa.

Rukovodno-tehničko osoblje sastojalo se od šefova kuhinja i šefova *sala*.

Tehničko se osoblje odnosilo na šefa recepcije, recepcionara, vratara (portira), evidentičara blagajne u kuhinji i evidentičara blagajne u točionici.

Ugostiteljskim radnicima obuhvaćeno je niz zanimanja raspoređenih na poslovima održavanja čistoće, pripreme hrane, posluživanja, transporta ljudi i robe i sl. te se u tom smislu više-manje radi o sljedećim zanimanjima: kuhari i pomoćno osoblje u kuhinji, mesari, slastičari, konobari, pipničari, sobarice, čistačice, pralje, garderobijeri, portiri, čuvari objekata, kućni majstori i ostali. Naravno, ovisno o tipu konkretnog ugostiteljskog objekta, mijenjala se i struktura zaposlenog osoblja.

Izvori ovlasti

Poslovi s područja ugostiteljstva, kao uslužne djelatnosti, temeljeni su dijelom na saveznim zakonima i propisima, dijelom na republičkim te odlukama lokalnih upravnih tijela za njihovo područje nadležnosti:

- *Osnovni zakon o državnim privrednim poduzećima*, Sl. list FNRJ, br. 62/1946.
- *Opći zakon o narodnim odborima*, Isto, br. 49/1949.
- *Uredba o registraciji državnih privrednih poduzeća*, Isto, br. 50/1946.
- *Pravilnik o registraciji državnih privrednih poduzeća*, Isto, br. 66/1946.
- *Zakon o petogodišnjem planu za razvitak narodne privrede*, Isto, br. 61/1947.

Veze

<i>Druga veza</i>		
Naziv/oznaka povezanog entiteta	<i>Normirani oblik naziva</i>	Kotarsko ugostiteljsko hotelsko poduzeće Poreč
	<i>Ostali oblici naziva</i>	
Vrsta veze		Vremenska
Opis veze		Prednik
Nadnevci veze		1947-1952
<i>Treća veza</i>		
Naziv/oznaka povezanog entiteta	<i>Normirani oblik naziva</i>	Narodni odbor gradske općine Poreč
	<i>Ostali oblici naziva</i>	NOGO Poreč
Vrsta veze		Hijerarhijska
Opis veze		Nadređeno tijelo
Nadnevci veze		1952-1955

Povijest Fonda

Gradivo je nastalo djelatnošću stvaratelja Gradskog ugostiteljskog poduzeća Poreč od 1948. do 1955. godine. Prestankom djelovanja stvaratelja ono je preuzeto od strane općinskih upravnih tijela, prvo Narodnog odbora Općine Poreč, a potom Skupštine Općine Poreč, gdje se i nalazilo do preuzimanja od strane nadležnog arhiva, tadašnjeg Historijskog arhiva u Pazinu. Radilo se o fragmentarno sačuvanom gradivu, preuzetom u nesređenu

stanju, koje je obuhvaćalo tzv. opće i financijske spise, kadrovsku dokumentaciju te zapisnike sjednica. Nakon preuzimanja, gradivo je Fonda osnovno sređeno i popisano te djelomice tehnički opremljeno. Izrađen je i inventar (Z. Filiplić i Z. Juričić) nepoznate godine izrade. Nakon osnovnog sređivanja gradivo je u spremišnim prostorima bilo pohranjeno uz gradivo ostalih fondova nekadašnjih privrednih subjekata s područja Poreča te je djelomice pohranjeno i u zajedničke kutije. Za Fond je 1990-ih godina izrađen i matični list, kao i vodič kroz Fond (Lj. Radaljic). Nova, arhivistička obrada Fonda obavljena je 2016. godine te je izrađen sumarni inventar Fonda.

Način preuzimanja ili predaje

Gradivo fonda HR-DAPA-303, Gradsko ugostiteljsko poduzeće Poreč preuzeto je po službenoj dužnosti u sklopu drugih fondova, bivših upravnih tijela i likvidiranih poduzeća s područja tadašnje Skupštine Općine Poreč *kao građa u nesređenu stanju nastala do 1964. godine.*² Ukupna količina preuzetog gradiva Fonda iznosila je 0,85 d/m, odnosno 3 knjige i 6 kutija 0,75 d/m.

SADRŽAJ I USTROJ FONDA

Sadržaj

Gradivo je Fonda sačuvano fragmentarno. Sastoji se od knjiga i spisa koji se odnose na opće poslovanje, osnovnu djelatnost stvaratelja, kadrovske i financijske poslove. Dio se spisa odnosi na opće poslovanje te je u tom smislu jednim dijelom sačuvana statusna dokumentacija o osnivanju, promjenama i završetku poslovanja poduzeća. Nadalje gradivo sadrži i normativne akte poduzeća, kao i zapisnike sjednica njegovih upravnih tijela te zapisnike drugih gospodarskih subjekata s kojima je poslovanje stvaratelja bilo povezano. U svezi sa samim predmetom poslovanja, ugostiteljsko-turističkom djelatnosti, sačuvano je malo gradiva te se radi o registraturnim pomagalicama, programima i izvještajima o radu, nadzoru poslovanja, uputama, odlukama viših tijela i slično. Neovisno o maloj sačuvanoj količini gradiva, ono svjedoči o početcima organiziranja turističke djelatnosti u uvjetima poslijeratnog razvoja, što pruža mogućnost istraživanja turističke djelatnosti u tadašnjim okolnostima. Zapravo se radi o općem području poslovanja unutar samog predmeta poslovanja – osnovne djelatnosti. U Fondu je sadržana i dokumentacija koja se odnosi na kadrovske poslove i radne odnose, a sadrži različite izvještaje i preglede o zaposlenom osoblju te osobnike zaposlenih. U okviru kadrovskih je poslova sačuvana i dokumentacija Sindikalne podružnice GUP-a Poreč. Financijskom su dokumentacijom obuhvaćeni financijski planovi i izvješća, kao i imovinsko-pravna dokumentacija te isplatne liste i razne upute, odluke i sl. u svezi s navedenim financijskim poslovanjem.

² Zapisnik br. 02-575/73 od 23. studenog 1973.; akv. br. 99.

Odabiranje i izlučivanje

Evidentirani podatci o izlučivanjima kod stvaratelja ne postoje, a također nema podataka o eventualnim izlučivanjima u fazi pohrane gradiva kod sljednika, što također ne znači da ih nije bilo. Tijekom arhivističke obrade Fonda dio je gradiva izdvojen, popisan i predložen za izlučivanje sukladno Pravilniku o vrednovanju te postupku odabiranja i izlučivanja arhivskog gradiva.³ Radi se o ukupnoj količini od 2 kutije gradiva, odnosno 0,20 d/m gradiva.

Dopune

Daljnja preuzimanja predmetnog fonda nisu predviđena, a također ne postoje saznanja o možebitnom postojanju dijela gradiva na terenu te se u tom smislu ne očekuju dopune.

Plan sređivanja

Obrada 2016. godine

Prije obrade gradiva izvršen je uvid u stanje Fonda te je napravljena usporedba s postojećim obavijesnim pomagalom. Gradivu postojećeg fonda koje je ranije bilo sređeno kronološki, pri čemu je vrijeme nastanka, a ne sadržaj, bilo osnovni kriterij njihova grupiranja, priključeno je gradivo koje je bilo u sastavu drugih fondova DAPA. Tijekom zadnje obrade izdvojen je dio gradiva predmetnog fonda, koji je bio fizički pohranjen uz gradivo druge provenijencije i potom priključen Fondu te je sređena cjelokupna količina gradiva. Fond je razrađen u šest osnovnih serija (funkcionalno/ sadržajno/ prema vrsti dokumentacije). Unutar formiranih serija gradivo je dalje razrađeno sadržajno ili prema funkcijama, a na najnižim je razinama sređeno kronološki ili abecedno.

Gradivo je uređeno sumarno. Preoblikovano je ranije sređeno gradivo te je cjelokupno gradivo raspoređeno unutar odgovarajućih serija i podserija. Na nižim je razinama gradivo sređeno kronološki, a sređeno je gradivo u potpunosti tehnički opremljeno. U samom procesu sređivanja odstranjene su korodirane metalne spojnice, izgužvani su spisi izravnani, a gradivo je uloženo u arhivske košuljice i pohranjeno u kutije.

Serije su formirane sukladno sadržaju spisa, odnosno pojedinom području djelatnosti na koje se odnose.

Za sređeno je gradivo u konačnici uspostavljena sljedeća struktura:

1. STATUSNA DOKUMENTACIJA
2. NORMATIVNI AKTI
3. TIJELA UPRAVLJANJA
4. UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA DJELATNOST
5. KADROVSKI POSLOVI – RADNI ODNOSI
6. FINANCIJSKO-RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE.

³ NN, br. 90/2002.

DOSTUPNOST I KORIŠTENJE

Uvjeti dostupnosti i korištenja

Fond ima status javnog arhivskog gradiva, koje je dostupno sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima⁴ te Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva⁵. Gradivo s osobnim podacima dostupno je iznimno prema čl. 21 i 22 Zakona o arhivskom gradivu i arhivima, što znači 70 godina od njegova nastanka, odnosno 100 godina od rođenja osobe na koju se odnose osobni podaci. Iznimno, zbog potreba znanstveno-istraživačkog rada takvo gradivo može biti prijevremeno dostupno sukladno čl. 11 – 18 gore navedenog Pravilnika o korištenju arhivskog gradiva.

Uvjeti objavljivanja ili umnožavanja

Objavljivanje i umnožavanje dostupnog gradiva moguće je sukladno navedenom Zakonu i Pravilniku te Pravilniku o radu Čitaonice DAPA. Uvjeti umnožavanja digitaliziranog gradiva u svrhu njegova objavljivanja utvrđuju se ugovorom između DAPA-e i korisnika gradiva.

Jezik i pismo u gradivu

Gradivo Fonda pisano je latiničnim pismom, strojopisom i rukopisom najvećim dijelom hrvatskim jezikom, a manji su dijelovi pisani talijanskim jezikom.

Tvarne značajke i tehnički uvjeti

Gradivo je Fonda u potpunosti nastalo na papiru. Manji je dio gradiva nastao na unificiranim tiskanim obrascima, upitnim arcima i sl. Kvaliteta je sačuvanih zapisa relativno dobra. S obzirom na uvjete ranije pohrane gradivo u manjoj mjeri sadrži mehanička oštećenja zbog načina pohrane i uporabe i kod stvaratelja i u kasnijim razdobljima skrbi te manja oštećenja nastala uporabom metalnih spojnica koje su vremenom korodirale, ali bez obzira na sve navedeno, ne predlaže se restauracija gradiva.

Obavijesna pomagala

Registraturna pomagala

1. Protokol (Urudžbeni zapisnik) Gradskog ugostiteljskog poduzeća Poreč 1951-1952., knj. 1

2. Protokol (Urudžbeni zapisnik) Gradskog ugostiteljskog poduzeća Poreč 1952-1953., knj. 2

⁴ Isto, br. 105/1997.

⁵ Isto, br. 67/1999.

Arhivistička obavijesna pomagala

1. *HR-DAPA-303 Gradsko ugostiteljsko poduzeće Poreč: arhivski popis.* Juričić, Zvonimir, DAPA, s.a.
2. *HR-DAPA303 Gradsko ugostiteljsko poduzeće Poreč: vodič kroz arhivski fond.* Radaljic, Ljiljana, DAPA, s.a.
3. *HR-DAPA-303 Gradsko ugostiteljsko poduzeće Poreč: matični list fonda.* Radaljic, Ljiljana, DAPA, s.a.
4. *HR-DAPA-303 Gradsko ugostiteljsko poduzeće Poreč: sumarni inventar.* Mrkonjić, Jasna, DAPA, 2016.

DOPUNSKI IZVORI

Postojanje i mjesto čuvanja izvornika

Izvornici se čuvaju u DAPA-i, na adresi Istarskog razvoda 2, Pazin.

Postojanje i mjesto čuvanja preslika

Ne postoje izrađene preslike fonda HR-DAPA-303 Gradsko ugostiteljsko poduzeće Poreč.

Dopunski izvori

HR-DAPA-88 Kotarski narodni odbor Poreč 1945-1955.

HR-DAPA-134 Narodni odbor gradske Općine Poreč 1952-1955.

HR-DAPA-710 Kotarsko hotelsko poduzeće Poreč 1947-1952.

II. ARHIVISTIČKI OPISI I INVENTARNI POPISI NIŽIH RAZINA FONDA

II/1. STATUSNA DOKUMENTACIJA

Signatura	HR-DAPA-303/1
Naslov	Statusna dokumentacija
Vrijeme nastanka gradiva	1951-1953
Razina opisa	Serija
Količina i nosač jedinice opisa	1/5 kutije, 0,02 d/m, papir
Sadržaj	Serija sadrži dokumentaciju u svezi s osnivanjem, rješenjem o osnivanju drugih poduzeća proisteklih iz Gradskog ugostiteljskog poduzeća te rješenjem o završetku poslovanja poduzeća.

Plan sređivanja

Unutar serije gradivo je raspoređeno na podserije te je sređeno kronološki.

Popis gradiva serije 1

Signatura	Sadržaj/naslov gradiva	Raspon godina	Teh. jedinica	Napomena
1.	Statusna dokumentacija		Kut. 1	
1.1.	Osnivački akti (promjene podataka o nazivu, sjedištu i djelatnosti te pravu potpisa)	1951-1952 ⁶		
1.2.	Statusne promjene Rješenje o osnivanju Ugostiteljskog poduzeća <i>Rivijera</i> Poreč Rješenje o osnivanju Ugostiteljskog poduzeća <i>Jadran</i> Poreč	1953		
1.3.	Završetak poslovanja Rješenje o prestanku poslovanja Gradskog ugostiteljskog poduzeća Poreč (20. 11. 1953.)	1953		

II/2. NORMATIVNI AKTI**Signatura**

HR-DAPA-303/2

Naslov

Normativni akti

Vrijeme nastanka gradiva

1949-1953

Razina opisa

Serija

Količina i nosač jedinice opisa

1/5 kutije, 0,02 d/m, papir

Sadržaj

Serija sadrži interne normativne akte kojima je regulirano poslovanje poduzeća, kao i savezne pravilnike koji su regulirali poslovanje u pitanjima koja nisu bila interno obuhvaćena, već su općeniti za područje ugostiteljsko-turističke djelatnosti i propisani od vlade FNRJ (njenih ministarstava, komisija, tijela, ureda i sl.).

Plan sređivanja

Serija sadrži jednu podseriju, unutar koje je gradivo raspoređeno i sređeno kronološki.

Popis gradiva serije 2

Signatura	Sadržaj/naslov gradiva	Raspon godina	Teh. jedinica	Napomena
2.	Normativni akti		Kut. 1	
2.1.	Radni red (Pravilnik o radu)	1949		

⁶ Među osnivačkim aktima nema sačuvanog gradiva iz 1947. godine, premda je poduzeće djelovalo već nekoliko godina prije sačuvane dokumentacije iz 1951. i 1952. godine.

2.2.	Pravilnik o rasporedu poslova u ugostiteljstvu u grupe	1950		
2.3.	Pravilnik o načinu obračunavanja promjenljivog dijela plaća radnika u ugostiteljstvu	1950		
2.4.	Pravilnik o plaćanju radnika u ugostiteljstvu	1950		
2.5.	Pravilnik o dužnostima i visini dodatka predradnika u ugostiteljstvu	1950		
2.6.	Privremeni pravilnik o plaćama radnika i službenika GUP-a Poreč 1951	1951		
2.7.	Pravilnik o platama po učinku rada radnika i službenika u ugostiteljstvu	1951		
2.8.	Tarifni pravilnici	1952-1953		
2.9.	Uredba o platama osoblja u trgovini, ugostiteljstvu i turizmu	1951		

II/3. TIJELA UPRAVLJANJA

Signatura	HR-DAPA-303/3
Naslov	Tijela upravljanja
Vrijeme nastanka gradiva	1951-1953
Razina opisa	Serija
Količina i nosač jedinice opisa	1/5 kutije, 0,02 d/m, papir
Sadržaj	Serija sadrži zapisnike nastale radom tijela upravljanja unutar poduzeća, kao i zapisnike sjednica drugih gospodarskih subjekata na koje je u svom poslovanju GUP bio vezan (Udruženje ugostiteljskih poduzeća, Privredno udruženje poduzeća za trgovinu poljoprivrednim proizvodima i Koordinaciona komisija).
Plan sređivanja	Gradivo je raspoređeno na podserije i još niže razine unutar kojih je sređeno kronološki. 3.1. Zapisnici sjednica tijela upravljanja GUP-a Poreč. 3.2. Zapisnici sjednica drugih gospodarskih subjekata.

Popis gradiva serije 3

Signatura	Sadržaj/naslov gradiva	Raspon godina	Teh. jedinica	Napomena
3.	Tijela upravljanja		Kut. 1	
3.1.	Zapisnici sjednica tijela upravljanja GUP-a Poreč			
3.1.1.	Upravni odbor	1951-1953		
3.1.2.	Ured GUP-a Poreč	1951		
3.1.3.	Radnički savjet	1951/1953		

3.1.4.	Radni kolektiv	1951/1953		
3.2.	Zapisnici sjednica drugih gospodarskih subjekata			
3.2.1.	Udruženje – Savez ugostiteljskih poduzeća	1951		
3.2.2.	Privredno udruženje poduzeća za trgovinu poljoprivrednim proizvodima	1951		
3.2.3.	Koordinaciona komisija	1951		
3.2.4.	Neidentificirani zapisnik	1951		

II/4. UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA DJELATNOST

Signatura	HR-DAPA-303/4
Naslov	Ugostiteljsko-turistička djelatnost
Vrijeme nastanka gradiva	1948-1953
Razina opisa	Serijski
Količina i nosač jedinice opisa	1/3 kutije, 0,04 d/m, papir
Sadržaj	Serijski sadrži gradivo koje se odnosi na predmet poslovanja stvaratelja, odnosno ugostiteljsko-turističku djelatnost. Radi se o gradivu koje se unutar samog predmeta poslovanja odnosi na opći dio poslovanja, koji obuhvaća sljedeće sadržajne cjeline: registraturna pomagala, planove i programe rada, izvještaje, dokumentaciju o protuavionskoj zaštiti te nadzor poslovanja poduzeća. Uz navedeno serijski sadrži upute, odluke, zaključke kojima se određivalo i usmjeravalo poslovanje poduzeća.
Plan sređivanja	Gradivo je raspoređeno na podserijske i još niže razine unutar kojih je sređeno kronološki. <ul style="list-style-type: none"> 4.1. Registraturna pomagala 4.2. Planovi i programi rada 4.3. Izvještaji o radu 4.4. Protuavionska zaštita 4.5. Nadzor poslovanja 4.6. Upute, odluke, zaključci.

Popis gradiva serije 4

Signatura	Sadržaj/naslov gradiva	Raspon godina	Teh. jedinica	Napomena
4.	Ugostiteljko- turistička djelatnost		Kut. 1	
4.1.	Registraturna pomagala	1951-1953		
4.1/1	Protokol (<i>Gradskog ugostiteljskog poduzeća Poreč</i>) 31.10.1951-16.7.1952.			
4.1/2	Protokol (<i>Gradskog ugostiteljskog poduzeća Poreč</i>) 16.7.1952-14.3.1953.			
4.2.	Planovi i programi rada	1951		
4.3.	Izvještaji o radu	1952-1953		
4.4.	Protuavionska zaštita (P.A.Z.)	1950/1952		
4.5.	Nadzor poslovanja	1948/1952		
4.6.	Upute, odluke, zaključci	1949-1952		

II/5. KADROVSKI POSLOVI – RADNI ODNOSI

Signatura	HR-DAPA-303/5
Naslov	Kadrovski poslovi – radni odnosi
Vrijeme nastanka gradiva	1949-1952
Razina opisa	Serijski
Količina i nosač jedinice opisa	1 kutija, 0,07 d/m, papir
Sadržaj	Gradivo serije sadrži podatke o planovima potreba za radnom snagom, potom različite izvještaje, popise, preglede kretanja zaposlenih, potom različite izvještaje, popise, preglede radnih mjesta u ugostiteljsko-turističkoj djelatnosti. Uz navedeno serija sadrži i osobnu dokumentaciju zaposlenih (ugovore/ rješenja o radu). Dio se gradiva serije odnosi na djelatnost Sindikalne podružnice GUP-a.
Plan sređivanja	Gradivo je raspoređeno na podserije i još niže razine unutar kojih je sređeno kronološki. 5.1. Planovi radne snage – kadrovski planovi 5.2. Izvještaji, pregledi, popisi zaposlenog osoblja 5.3. Osobni dosjei zaposlenih 5.4. Sindikalna podružnica.

Popis gradiva serije 5

Signatura	Sadržaj/naslov gradiva	Raspon godina	Teh. jedinica	Napomena
5	Kadrovski poslovi – radni odnosi		Kut. 2	
5.1.	Planovi radne snage – kadrovski planovi			<i>Gradivo je dostupno od 2022. godine⁷</i>
5.1.1.	Dinamički planovi radne snage – zaposlenog osoblja	1951		
5.1.2.	Planovi potreba kadrova – osoblja	1951		
5.2.	Izvještaji, pregledi, popisi zaposlenog osoblja			
5.2.1.	Izvještaji o zaposlenom osoblju	1951		
5.2.2.	Popisi, pregledi, evidencije kretanja zaposlenih	1950-1952		
5.2.3.	Pregledi prevedenih radnika ugostiteljske struke	1950		
5.2.4.	Pregledi – rasporedi radnih mjesta i stalnih plaća za ugostiteljstvo, trgovinu i srodne djelatnosti	1951-1952		
5.3.	Osobni dosjei zaposlenih (ugovori o radu) – pasivni	1949-1952		
5.4.	Sindikalna podružnica			
5.4.1.	Protokol Sindikalne podružnice GUP-a Poreč	1951		
5.4.2.	Spisi Sindikalne podružnice	1951-1952		
5.4.3.	Zapisnik sastanaka Sindikalne podružnice ugostiteljstva i turizma Poreč	1949		

II/6. FINANCIJSKO-RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE

Signatura	HR-DAPA-303/6
Naslov	Financijsko-računovodstveno poslovanje
Vrijeme nastanka gradiva	1948-1953
Razina opisa	Serijski
Količina i nosač jedinice opisa	1 kutija, 0,08 d/m, papir
Sadržaj	Serijski sadrži dokumentaciju u svezi s financijskim poslovanjem poduzeća; financijske planove i izvješća, te imovinsko-pravnu dokumentaciju o objektima. Uz navedeno serijski sadrži i isplatne liste te uputstva, odluke i sl. u svezi s financijskim poslovanjem.

⁷ Napomena se odnosi na cjelokupno gradivo serije budući da sadrži osobne podatke bivših zaposlenika Gradskog ugostiteljskog poduzeća Poreč.

Plan sređivanja

Gradivo je raspoređeno na podserije i još niže razine unutar kojih je sređeno kronološki.

- 6.1. Financijski planovi
- 6.2. Financijska izvješća
- 6.3. Imovinsko-pravna dokumentacija
- 6.4. Isplatne liste plaća
- 6.5. Upute, odluke, zaključci.

Popis gradiva serije 6

Signatura	Sadržaj/naslov gradiva	Raspon godina	Teh. jedinica	Napomena
6.	Financijsko-računovodstveno poslovanje		Kut. 3	
6.1.	Financijski planovi	1951-1953		
6.2.	Financijska izvješća	1950-1952		
6.3.	Imovinsko-pravna dokumentacija			
6.3.1.	Zapisnici o primopredaji/povratu objekata (odmarališta)	1950-1951		
6.3.2.	Zapisnici o pregledima i kategorizacijama objekata	1951		
6.3.3.	Investicijski planovi za obnovu hotelskih objekata	1951		
6.3.4.	Prenos osnovnih sredstava Rivijeri Poreč – preuzimanje trajne imovine	1955		
6.3.5.	Dodjela, osnivanje i registracija ekonomije poduzeća			
6.4.	Isplatne liste plaća	1948/1952		
6.5.	Upute, odluke, zaključci	1951-1952		

III. KONTROLA OPISA

Identifikator ustanove i opisa

HR DAPA ObP-303/SI-1

Pravila ili propisi

1. *ISAD (G), Opća međunarodna norma za opis arhivskog gradiva*, Zagreb, Hrvatski državni arhiv, 2001.

2. *ISAAR (CPF), Međunarodna norma arhivističkog normiranog zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji*, 2. izd. (hrv. prijevod), Zagreb, Hrvatski državni arhiv, 2006.

Napomena arhivista

1. Na razini opisa Fonda korišteni su razrađeniji elementi iz ISAAR (CPF), 5.2. Područje opisa umjesto elementa opisa Upravna povijest (ISAD (G) 3.2.2.).

2. Na razini opisa Fonda područje Kontrole opisa (ISAD (G)) zamijenjeno je razrađenijim oblikom ISAAR (CPF), 5.4. Područje kontrole.

3. Za potrebe kontekstualizacije povijesti na razini Fonda korišten je element opisa *Opći kontekst* ISAAR (CPF).

Status

Dovršen i dostupan opis.

Nadnevak nastanka, izmjena i brisanja

Konačna verzija obavijesnog pomagala izrađena je u lipnju 2016. godine.

SAŽETAK

Sumarni inventar fonda Gradsko ugostiteljsko poduzeće Poreč 1948. – 1955.

Gradivo fonda HR-DAPA-303 obuhvaća spise nastale radom Gradskog ugostiteljskog poduzeća Poreč od 1948. do 1955. godine. Sumarni inventar predmetnog fonda sadrži podatke o poslijeratnim počecima razvoja turizma u Poreču. Političke i gospodarske okolnosti po svršetku Drugoga svjetskog rata utjecale su na prepoznavanje turizma kao ekonomskog potencijala značajnog za poboljšanje gospodarske situacije u zemlji te kao nov oblik djelatnosti koji donosi višestruke koristi. Osnivanjem ugostiteljskih poduzeća počinje se mijenjati ne samo slika ekonomije u lokalnim okvirima nego se postupno otvaraju mogućnosti iskorištavanja turističkog potencijala zemlje kao značajnog potencijala, u daleko širim okvirima. Djelatnost Gradskog ugostiteljskog poduzeća Poreč bila je usmjerena na pružanje usluge smještaja te pripreme i posluživanja hrane i pića, kao i organiziranja zabavnih sadržaja. Po prestanku djelovanja, gradivo stvaratelja bilo je pohranjeno u pismo-hrani općinskog upravnog tijela, odnosno Skupštine Općine Poreč, zajedno s gradivom likvidiranih poduzeća koja su djelovala na području Poreštine te je u Arhiv preuzeto 1973. godine. Dio gradiva koji sadrži osobne podatke zbog njihove je zaštite privremeno nedostupan.

SUMMARY

The summary inventory of the holding Town's Catering Company Poreč 1948-1955

The material of the holding HR-DAPA-303 contains documents of the Town's Catering Company Poreč from 1948 to 1955. The summary inventory of the holding contains information about the postwar beginnings of tourism in Poreč. Political and economic circumstances in the period after the war affected the recognition of tourism as an economic potential important for improving the economic situation in the country as well as an activity that brings multiple benefits. Not only did the establishment of catering companies start changing the image of the economy in the local context but it also opened up the possibilities for using the tourism resources of the country as a significant potential in a wider context. The activity of the Town's Catering Company was aimed at offering accommodation and preparing and serving food and beverages as well as organising entertaining events. When this company stopped working, its material was stored in the record office of the municipality's governing body, that is, in the Council's record office of the Municipality of Poreč, together with the material of liquidated companies from the area of Poreč and its surroundings. In 1973 it was acquired by the Archives. Part of the material contains private information so because of its protection it is temporarily unavailable.

RIASSUNTO

Inventario sommario del fondo Azienda cittadina alberghiera Poreč (Parenzo) 1948-1955

Il materiale del fondo HR-DAPA-303 è composto da tutti gli atti prodotti dall'attività dell'Azienda cittadina alberghiera Poreč (Parenzo) nel periodo tra il 1948 e il 1955. L'inventario sommario del fondo citato contiene dati risalenti agli inizi dello sviluppo del turismo nel dopoguerra a Parenzo. Le circostanze politiche ed economiche, alla fine della seconda guerra mondiale, hanno svolto un ruolo importante nel riconoscere nel turismo un importante fattore economico che avrebbe potuto migliorare la situazione economica nel paese e una nuova forma di attività che produce molteplici benefici.

La costituzione delle aziende alberghiere dà inizio ad un cambiamento non solo dell'immagine dell'economia nell'ambito locale ma anche alle possibilità di sfruttamento del potenziale turistico del paese in un ambito molto più ampio e significativo. Le attività dell'Azienda cittadina alberghiera Poreč erano incentrate sull'offerta del servizio di alloggio e della preparazione e il servizio del cibo e delle bevande nonché dell'organizzazione di programmi di intrattenimento. Successivamente alla cessazione dell'attività, il materiale del produttore è stato conservato nell'archivio del organo d'amministrazione comunale, ovvero dell'Assemblea del Comune di Parenzo, insieme al materiale delle imprese in liquidazione con esercizio nel parentino ed è stato poi trasferito nell'Archivio nel 1973. Una parte del materiale contenente i dati personali è temporaneamente indisponibile, per motivi della loro tutela.